

DARE DE SEAMĂ ASUPRA ACTIVITĂȚII
CENTRULUI DE ISTORIE ȘI CIVILIZAȚIE EUROPEANĂ

2010

A. Date globale pe Centru

I. *Lucrări din plan realizate:*

În anul 2010 nu avem nici o lucrare din planul de cercetare care se încheie

II. *Lucrări din plan aflate în lucru:*

1. Programul: *Evoluția/involuția orașului medieval în baza documentelor arheologice coroborate cu izvoarele scrise* (coordonator **Stela Cheptea**). În cadrul programului se desfășoară **proiectul:**

A. Stela Cheptea, *Curțile domnești și rolul lor în cadrul așezărilor urbane (sec. XIV-XVIII)* (2008-2012).

În anul 2010, concomitent cu îmbogățirea documentației pentru proiect, s-au făcut, în continuare, ample investigații arheologice la Curtea domnească din Iași, nu numai în gospodăria Curții, ci chiar în reședința domnilor Moldovei, palate existente sub actualul Palat al Culturii. S-a redactat Cap. III. *Rolul Curților domnești în economia urbană* (decembrie 2010). S-a tipărit studiul: *Cercetările arheologice de la Cotnri*, în vol. *Ca toți să fie una. Studii și articole în onoarea PS Petru Gherghel cu ocazia aniversării a 20 de ani de episcopat și 70 de ani de viață*, coordonator PS Aurel Percă, Iași, 2010, p. 214-230. S-au ținut câteva comunicări având ca temă Curțile domnești și impactul lor asupra așezărilor urbane.

B. Proiect nou: Stela Cheptea, Bobi Apăvăloaei, *Orașul de sub oraș. Contribuția cercetărilor arheologice la o istorie îmbogățită a Iașilor (secolele XIV-XIX)* (2010-2015).

În anul 2010, concomitent cu demararea documentării pentru noul proiect, s-au făcut, în continuare, investigații arheologice pe teritoriul orașului Iași. Proiectul se realizează pe baza cercetărilor arheologice preventive executate atât pe teritoriul orașului Iași, în zona rurală limitrofă, cât și în unele așezări urbane medievale din Moldova, în temeiul contractelor încheiate cu diverși beneficiari. Au fost întocmite *rapoarte de cercetare preventivă* pentru săpăturile arheologice din acest an, rapoartele fiind înaintate Ministerului Culturii. S-a tipărit studiul *Biserica „Sfinții Arhangheli” din Scânteia, jud. Iași*, în vol. *Monumentul, XI, partea a 2-a, Lucrările Simpozionului Național – Tradiție și viitor Ediția a XI-a, Iași, 2009*, Iași, 2010, p. 575-584. Sunt sub tipar alte două studii privind ultimele descoperiri arheologice de pe teritoriul Iașilor coroborate cu noi date documentare.

2. Programul: *Forme și manifestări ale Puterii* (coordonat de Ștefan S. Gorovei) în care s-a demarat un proiect nou:

Ștefan S. Gorovei, Maria Magdalena Székely Gorovei, Documente românești din arhivele Sfântului Mormânt (secolele XV-XVIII) (2010-2011). Proiectul se realizează pe baza documentelor inedite păstrate în arhivele din Ierusalim și Sinai.

În 2010 au fost prelucrate circa 50 de documente, conform planului aprobat. În studiile publicate se regăsesc date din documentele analizate în acest an: Ștefan Gorovei, *Domnia Sfântului Ștefan cel Mare*, în vol. *Sfânta Mănăstire Putna*, ed. îngrijită de Ștefan Gorovei, Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”, Editura „Mitropolit Iacov Putneanul”, Mănăstirea Putna, 2010, p. 23-40; idem, *Arhiva veche*, în idem, p. 377-383; Maria Magdalena Székely, *Tetraevanghele*, în idem, p. 233-264.

3. În cadrul Programul: *Istoria românilor în context european, 1918-2000* (coordonator **Gh. Buzatu) sunt în desfășurare proiectele:**

A. Gh. Buzatu – *România în epoca loviturilor de stat (1944-1989)*, prevăzut a fi derulat între 2008 și 2011.

În 2010 s-a continuat documentarea și s-a definitivat capitolul: *România comunistă, între Moscova și Beijing*. Pentru acest proiect s-a tipărit volumul: Gh. Buzatu și colaboratori, coordonatori, *Iluzii, teamă, trădare și terorism internațional – 1940. Omagiu Profesorului Ioan Scurtu*, I-II, Iași, Editura Demiurg, 2010 și studiile: *USA și România în fața Yaltei (1945)*, în „Revista Româno-Americană”, seria a II-a, nos XIX-XX/ianuarie 2010, p. 26-38; „*Războiul Rece*” în contextul raporturilor româno-germane (1940-1944), în vol. *România în relațiile internaționale – Diplomatie, minorități, istorie. In Honorem Ion Calafeteanu*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2010, p. 131-162. S-au ținut multe comunicări privind perioada istorică 1944-1989.

B. Corneliu Ciucanu - Proiect nou: *România interbelică (1919-1939), în memorialistica politică* (2010-2011).

În 2010 s-a realizat documentarea privind unele personaje influente în lumea presei interbelice românești, formatori de curente și idei în viața politică dintre cele două războaie mondiale. S-au redactat primele două capitole: **I. *România interbelică (1919-1939), în memorialistica politică: Istoriografia problemei și*** **II. *Politică și memorialistică: tendințe, repere, clasificări.*** Secvențe din acest proiect s-au concretizat în studiile tipărite: A. C. Cuza și mișcările studențești din anii 1922-1923. *Constituirea și activitatea Ligii Apărării Național-Creștine*, în „Zargidava”, IX, Bacău, 2010, p. 81-101; *Nae Ionescu și „Noua Generație”: intelectualul și tentația politicianului*, în vol. *Iluzii, teamă, trădare și terorism Internațional – 1940. Omagiu Profesorului Ioan Scurtu*, coordonatori Gh. Buzatu și colaboratorii, vol. I, Iași, Editura Demiurg, 2010, p. 321-341. S-au ținut comunicări având ca subiect memorialistica politică.

III. Lucrări din plan care se continuă

Programe:

1. **Evoluția/involuția orașului medieval în baza documentelor arheologice coroborate cu izvoarele scrise** (coordonator **Stela Cheptea**);
2. **Forme și manifestări ale Puterii** (coordonator **Ștefan S. Gorovei**);
3. **Istoria românilor în context european, 1918-2000** (coordonator **Gh. Buzatu**);

Proiecte:

1. Stela Cheptea – *Curțile domnești și rolul lor în cadrul așezărilor urbane (sec. XIV-XVIII)* (proiect 2008-2012).
2. Stela Cheptea, Bobi Apăvăloaei și Andrei Mocanu – *Orașul de sub oraș. Contribuția cercetărilor arheologice la o istorie îmbogățită a Iașilor (secolele XIV-XIX)* (2010-2015).
3. Ștefan S. Gorovei, Maria Magdalena Szekely Gorovei – *Documente românești din arhivele Sfântului Mormânt (secolele XV-XVIII)* (2010-2011).
4. Gh. Buzatu – *România în epoca loviturilor de stat (1944-1989)* (2008-2011).
5. Corneliu Ciucanu – *România interbelică (1919-1939), în memorialistica politică* (2010-2011).

IV. Tipărituri: cărți, studii, articole științifice

a. Cărți:

1. Gh. Buzatu și colaboratori, coordonatori, *Iluzii, teamă, trădare și terorism International – 1940. Omagiu Profesorului Ioan Scurtu*, I-II, Iași, Editura Demiurg, 2010, 534 + 597 p.
2. Gh. Buzatu, Stela Cheptea, Marusia Cîrstea, Corneliu M. Lungu, eds., *Pace și război (1940-1944). Jurnalul Mareșalului Ion Antonescu. Comentarii, anexe, cronologie*, II, *Succese și eșecuri (1. I. 1942 – 30. VI. 1943)*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2010, 626 p.
3. *Sfânta Mănăstire Putna*, ed. îngrijită de Ștefan Gorovei, Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”, Editura „Mitropolit Iacov Putneanul”, Mănăstirea Putna, 2010, 557 p.
4. „Analele Putnei”, V, 2009, 1, volum îngrijită de Ștefan Gorovei și Maria Magdalena Székely, Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”, Mănăstirea Putna, 2010, 372 p.

Gh. Buzatu este coordonatorul Seriei „Opera Omnia”, inițiată în anul 2009 de Editura TipoMoldova. Din Colecția Centrului nostru **Români în istoria universală**, coordonator: Gh. Buzatu au apărut volumele 154-198; 200-240, în total **86** de titluri, și anume:

1. Gh. Buzatu, *România în războiul mondial din 1939-1945*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 476 p. (Seria „Opera Omnia”).
2. Gh. Buzatu, *O istorie a prezentului*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 511 p. (Seria „Opera Omnia”).

3. Gh. Buzatu și colaboratori, eds., *Mareșalul Antonescu*, I, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, XLVI – 502 p. (Seria „Opera Omnia”).
4. Gh. Buzatu și colaboratori, eds., *Mareșalul Antonescu*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 523 p. (Seria „Opera Omnia”).
5. Gh. Buzatu și colaboratori, eds., *Mareșalul Antonescu în fața istoriei*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 380 p. (Seria „Opera Omnia”).
6. Gh. Buzatu, *Românii în arhivele Kremlinului*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 393 p. (Seria „Opera Omnia”).
7. Gh. Buzatu și colaboratori, eds., *Eminescu: Sens, timp și devenire istorică*, I/1-2, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, XIII – 1 067 p. (Seria „Opera Omnia”).
8. Gh. Buzatu și colaboratori, eds., *Eminescu: Sens, timp și devenire istorică*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, XI – 508 p. (Seria „Opera Omnia”).
9. Gh. Buzatu, Marusia Cîrstea, *Europa în balanța forțelor*, I, 1919-1939, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 600 p. (Seria „Opera Omnia”).
10. Gh. Buzatu, V. F. Dobrinescu, Horia Dumitrescu, eds., *România și al doilea război mondial*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 526 p. (Seria „Opera Omnia”).
11. Kurt W. Treptow, Gh. Buzatu, „Procesul” lui C. Z. Codreanu, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, LXII – 252 p. (Seria „Opera Omnia”).
12. Gh. Buzatu, *România și Marile Puteri (1939-1947)*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 637 p. (Seria „Opera Omnia”).
13. Gh. Buzatu, V. F. Dobrinescu, Horia Dumitrescu, eds., *Diplomație și diplomați români*, I, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 451 p. (Seria „Opera Omnia”).
14. Gh. Buzatu, V. F. Dobrinescu, Horia Dumitrescu, eds., *Diplomație și diplomați români*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 562 p. (Seria „Opera Omnia”).
15. Gh. Buzatu, Dana Beldiman, *23 august 1944: România și proba bumerangului*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 382 p. (Seria „Opera Omnia”).
16. Gh. Buzatu, Mircea Chirițoiu, eds., *Stalin cenzurat/necenzurat*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, XXXI – 333 p. (Seria „Opera Omnia”).
17. Gh. Buzatu, *Mareșalul Ion Antonescu. Biobibliografie*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2010, 126 p.
18. Idem, ed., *Titulescu și strategia păcii*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 502 p. (Seria „Opera Omnia”).
19. Gh. Buzatu, Gh. I. Florescu, *Al doilea război mondial și România: O bibliografie*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, XL + 214 p. + anexa (Seria „Opera Omnia”).

20. Gh. Buzatu, Corneliu Ciucanu, Cristian Sandache, *Radiografia dreptei românești (1927-1941)*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 423 p. + anexa (Seria „Opera Omnia”).
21. Gh. Buzatu, ed., *Trecutul la judecata istoriei: Mareșalul Antonescu – Pro și contra*, ediția a III-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 638 p. (Seria „Opera Omnia”).
22. Ioan Scurtu, Gh. Buzatu, *Istoria Românilor în secolul XX (1918-1948)*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 685 p. (Seria „Opera Omnia”).
23. Gh. Buzatu, Mircea Chirițoiu, eds., *Agresiunea comunismului în România. Documente din arhivele secrete: 1944-1989*, I, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 250 p. (Seria „Opera Omnia”).
24. Gh. Buzatu, Mircea Chirițoiu, eds., *Agresiunea comunismului în România. Documente din arhivele secrete: 1944-1989*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 193 p. (Seria „Opera Omnia”).
25. Gh. Buzatu, ed., *România cu și fără Antonescu*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 390 p. (Seria „Opera Omnia”).
26. Gh. Buzatu, *România și trusturile petroliere internaționale până la 1929*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, XX – 271 p. (Seria „Opera Omnia”).
27. Gh. Buzatu, A. Karețchi, D. Vitcu, eds., *Aspecte ale luptei pentru unitate națională. Iași: 1600 – 1859 – 1918*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 410 p. (Seria „Opera Omnia”).
28. Gh. Buzatu și colaboratori, *Procesul și execuția Mareșalului Ion Antonescu*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 321 p. (Seria „Opera Omnia”).
29. Gh. Buzatu, *Hitler, Stalin, Antonescu*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 579 p. (Seria „Opera Omnia”).
30. Gh. Buzatu, George Rotaru, *Stalin, Hitler, Antonescu*, ediția a II-a, anastatică, Tipo Moldova, 2010, 568 p. (Seria „Opera Omnia”).
31. Gh. Buzatu, *Antonescu, Hitler, Stalin*, III, *Un Raport nefinal*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 562 p. (Seria „Opera Omnia”).
32. Gh. Buzatu, Corneliu Bichineț, coordonatori, *Arhive secrete, secretele arhivelor*, I, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 386 p. (Seria „Opera Omnia”).
33. Gh. Buzatu, Corneliu Bichineț, coordonatori, *Arhive secrete, secretele arhivelor*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 540 p. (Seria „Opera Omnia”).
34. Gh. Buzatu, *Dosare ale războiului mondial (1939-1945)*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 263 p. (Seria „Opera Omnia”).
35. V. F. Dobrinescu, Horia Dumitrescu, *Plata și răsplata istoriei: Ion Antonescu și Războiul de Reîntregire a Neamului*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 260 p. (Seria „Opera Omnia”).
36. Mareșal Ion Antonescu, *Un ABC al anticomunismului românesc*, I, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 268 p.

37. Mareșal Ion Antonescu, *Un ABC al anticomunismului românesc*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 226 p.
38. Gh. Buzatu, coordonator, *Actul de la 23 august 1944 în context internațional. Studii și documente*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 616 p. (Seria „Opera Omnia”).
39. Gh. Buzatu, *Istorie interzisă*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 184 p. (Seria „Opera omnia”).
40. Ioan Scurtu, coordonator, *Structuri politice în Europa Centrală și de Sud-Est (1918-2001)*, I, ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 325 p. (Seria „Opera Omnia”).
41. Ioan Scurtu, coordonator, *Structuri politice în Europa Centrală și de Sud-Est (1918-2001)*, II, *România*, ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 325 p. (Seria „Opera Omnia”).
42. Gh. Buzatu, *Războiul mondial al spionilor (1939-1989)*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 325 p. + anexă (Seria „Opera Omnia”).
43. Gh. Buzatu, Horia Dumitrescu, coordonatori, *Marea Unire a tuturor Românilor din 1918*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 615 p.
44. Gh. Buzatu, Marusia Cîrstea, *Europa în balanța forțelor*, II, 1939-1945, Iași, Tipo Moldova, 2010 (Seria „Opera Omnia”).
45. Gh. Buzatu, Marusia Cîrstea, *Europa în balanța forțelor*, III, *România și proba labirintului (1939-1989)*, Iași, Tipo Moldova, 2010, 646 p. (Seria „Opera Omnia”).
46. A. D. Xenopol, *Istoria Românilor din Dacia Traiană*, 12 vols., ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010 (Seria „Opera Omnia”)¹.
47. D. Gusti, ed., *Enciclopedia României*, I-IV, ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010 (Seria „Opera Omnia”, coordonator Gh. Buzatu), (ediția originală: I, 1938; II-III, 1939; IV, 1943).
48. Căpitanul M. D. Ionescu, *Dobrovia în pragul veacului al XX-lea*, ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 1 010 p. + planșe (Seria „Opera Omnia”). Ediția originală: București, 1904.
49. Gh. Buzatu și colaboratori, *România în ecuația războiului și păcii (1939-1947)*, I-II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 513 p. - 268 p. (Seria „Opera Omnia”).
50. Gh. Buzatu, Stela Cheptea, Marusia Cîrstea, *Români în arhivele străine. Studii și documente*, I-II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 364 - 489 p. (Seria „Opera Omnia”).
51. Ioan Scurtu, coordonator, *Istoria Basarabiei de la începuturi până în 2003*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 604 p. (Seria „Opera Omnia”).

---

¹ Ediția, coordonată de Gh. Buzatu, s-a realizat după cea apărută în 1889-1893, Iași, Tipografia H. Goldner, al cărei prim volum a fost premiat de Academia Română.

52. Anatol Petrencu, *Basarabia în timpul celui de-al doilea război mondial (1939-1945)*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 222 p. (Seria „Opera Omnia”).
53. Ioan Scurtu, coordonator, *România – Retragerea trupelor sovietice (1958)*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 411 p. (Seria „Opera Omnia”).
54. Stela Cheptea, *Un oraș medieval – Hârlău*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 291 p. (Seria „Opera Omnia”).
55. Gh. Buzatu, Stela Acatrinei, Gheorghe Acatrinei, editori, *Românii din arhive. Studii și documente*, ediția a II-a, anastatică, Tipo Moldova, 2010, 525 p. (Seria „Opera Omnia”).
56. Alin Spânu, *Istoria Serviciilor de Informații/Contrainformații românești în perioada 1919-1945*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2010, 791 p.
57. Cezar Măță, *Serviciile Secrete ale României în Războiul Mondial (1939-1945)*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2010, 374 p.
58. Ioan Scurtu, *Istoria Românilor în timpul celor patru regi, I, Carol I*, ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 255 p. (Seria „Opera Omnia”).
59. Ioan Scurtu, *Istoria Românilor în timpul celor patru regi, II, Ferdinand I*, ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 214 p. (Seria „Opera Omnia”).
60. Ioan Scurtu, *Istoria Românilor în timpul celor patru regi, III, Carol II*, ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 348 p. (Seria „Opera Omnia”).
61. Ioan Scurtu, *Istoria Românilor în timpul celor patru regi, IV, Mihai I*, ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 248 p. (Seria „Opera Omnia”).
62. Gh. Buzatu și colaboratori, *Iluzii, teamă, trădare și terorism internațional = 1940. Omagiu Profesorului IOAN SCURTU*, I-II, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2010.
63. Sorin Liviu Damean, *Carol I al României, I, 1866-1881*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 276 p. (Seria „Opera Omnia”).
64. Sorin Liviu Damean, *România și Congresul de Pace de la Berlin (1878)*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 383 p. (Seria „Opera Omnia”).
65. Sorin Liviu Damean, *Diplomați englezi în România, I, 1866-1880*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 345 p. (Seria „Opera Omnia”).
66. Sorin Liviu Damean, *Diplomați englezi în România, II, 1881-1916*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 349 p. (Seria „Opera Omnia”).
67. Constantin Bușe, *Din istoria relațiilor internaționale. Studii*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 525 p. (Seria „Opera Omnia”).
68. Petre P. Panaitescu, *Istoria Românilor*, ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 328 p. (Seria „Opera Omnia”).
69. Ioan Scurtu, *Istoria Partidului Național-Țărănesc*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 486 p. (Seria „Opera Omnia”).
70. Ioan Scurtu, *Istoria civilizației românești. Perioada interbelică (1918-1940)*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 374 p. (Seria „Opera Omnia”).

71. Constantin Bușe, coordonator, *Nicolae Iorga. 1871-1940. Studii*, I, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 423 p. (Seria „Opera Omnia”).
72. Constantin Bușe, Constantin Găucan, coordonatori, *Nicolae Iorga. 1871-1940. Studii și documente*, II-X, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 448 p. (Seria „Opera Omnia”).
73. V. A. Urechia, *Istoria școalelor*, I-IV, Iași, ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010 (Seria „Opera Omnia”).
74. Vintilă I. C. Brătianu, *Scrieri și cuvântări*, I-V, ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010 (Seria „Opera Omnia”).
75. Anatol Petrencu, *Istoria universală. Epoca contemporană (1939-1995)*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 344 p. (Seria „Opera Omnia”).
76. V. A. Urechia, *Istoria Românilor*, I-XIV, ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010. (Seria „Opera Omnia”).
77. Filip Teodorescu, *Un risc asumat. Timișoare - Decembrie 1989*, ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 318 p. (Seria „Opera Omnia”).
78. Gh. Buzatu, coordonator, *Bătălia pentru Basarabia*, București, Editura Mica Valahie, 2010.
79. Eugen Denize, Cezar Măță, *România comunistă. Statul și propaganda, 1948-1953*, ediție anastatică, Iași, Editura Tipo Moldova, 2010, 422 p. (Seria „Opera Omnia”).
80. Petre Mihail Mihăilescu, *România în calea imperialismului rus. Rusia, România și Marea Neagră*, ediție anastatică, Iași, Editura Tipo Moldova, 2010, 442 p. (Seria „Opera Omnia”).
81. Gh. Buzatu, editor, *Românii în arhivele Americii*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, XVIII + 182 p. (Seria „Opera Omnia”).
82. V. F. Dobrinescu, Doru Tompea, *România la cele două Conferințe de Pace de la Paris (1919-1920, 1946-1947). Un studiu comparativ*, ediție anastatică, Iași, Editura Tipo Moldova, 2010, 205 p. (Seria „Opera Omnia”).
83. Gh. Buzatu și colaboratori, coordonatori, *Nicolae Iorga – Omul și opera*, I-III, ediție anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010.
84. Florian Banu, „*Un deceniu de împliniri mărețe*”: *Evoluția instituțională a Securității în perioada 1948-1958*, Iași, Tipo Moldova, 2010, 396 p. + anexe (Seria „Opera Omnia”).
85. Florian Banu, *Asalt asupra economiei României: De la Solagra la Sovrom, 1936-1956*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 215 p. (Seria „Opera Omnia”).
86. Spiru C. Haret, *Operele lui ...*, vols. I-XI, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010 (Seria „Opera Omnia”).

b. Studii și articole:

1. Stela Cheptea, *Cercetările arheologice de la Cotnri*, în vol. *Ca toți să fie una. Studii și articole în onoarea PS Petru Gherghel cu ocazia aniversării a 20 de ani de episcopat și 70 de ani de viață*, coordonator PS Aurel Percă, Iași, 2010, p. 214-230.

2. Idem, *Biserica „Sfinții Arhangheli” din Scânteia, jud. Iași*, în vol. *Monumentul*, XI, partea a 2-a, *Lucrările Simpozionului Național – Tradiție și viitor Ediția a XI-a, Iași, 2009*, Iași, 2010, p. 575-584.
3. Gh. Buzatu, Stela Cheptea, Marusea Cîrstea, *După raptul teritorial stalinist, dictatul fascist de la Viena. – De la impunere la anulare – în vol. Iluzii, teamă, trădare și terorism internațional – 1940. Omagiu Profesorului Ioan Scurtu*, coordonatori Gh. Buzatu și colaboratorii, vol. II, Iași, Editura Demiurg, 2010, p. 92-113.
4. Gh. Buzatu, *USA și România în fața Yaltei (1945)*, în „*Revista Româno-Americană*”, seria a II-a, nos XIX-XX/ianuarie 2010, p. 26-38.
5. Idem, *Stalingrad (1942-1943): Erori și surprize*, în „*Studii și articole*”, LXXVI, 2010, p. 160-199.
6. Idem, *1940 – Prăbușirea României Mari. Mărturii privind condițiile și consecințele dezastrului*, Bacău, „*Zargidava*”, IX/2010, p. 111/130.
7. Idem, *Tragedia României Mari (1939-1940). Aspecte și manifestări*, în „*Orizont XXI*”, Pitești, nr. 4/2009 [apărut 2010], p. 27-34.
8. Idem, *Istoria și informațiile la începutul veacului XXI*, în „*Vitralii*”, nr. 2/2010, p. 107-116.
9. Idem, „*Războiul Rece*” în contextul raporturilor româno-germane (1940-1944), în vol. *România în relațiile internaționale – Diplomatie, minorități, istorie. In Honorem Ion Calafeteanu*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scauna, 2010, p. 131-162.
10. Idem, *Transilvania noastră e vrăjită*, în vol. *Stat și Societate în Europa*, II, Craiova, Editura AIUS, 2010, 307-324.
11. Corneliu Ciucanu, *A. C. Cuza și mișcările studentești din anii 1922-1923. Constituirea și activitatea Ligii Apărării Național-Crștine* în „*Zargidava*”. *Revistă de istorie*, IX, Bacău, 2010, p. 81-101.
12. Idem, *Nae Ionescu și „Noua Generație”: intelectualul și tentația politicului*, în vol. *Iluzii, teamă, trădare și terorism internațional – 1940. Omagiu Profesorului Ioan Scurtu*, coordonatori Gh. Buzatu și colaboratorii, vol. I, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2010, p. 321-341.
13. Ștefan Gorovei, *Domnia Sfântului Ștefan cel Mare*, în vol. *Sfânta Mănăstire Putna*, ed. îngrijită de Ștefan Gorovei, Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”, Editura „Mitropolit Iacov Putneanul”, Mănăstirea Putna, 2010, p. 23-40.
14. Idem, *Vârstele Putnei*, în idem, p. 41-73.
15. Idem, *Arhiva veche*, în idem, p. 377-383.
16. Idem, *Arhimandritul Vartolomei Mazereanu și activitatea sa. Noi contribuții*, în „*Analele Putnei*”, V, 2009, 1, p.353–367.
17. Idem, *O doamnă a Moldovei care n-a existat: Nastasia, soția lui Bogdan al III-lea*, în „*Analele*” UAIC, *Istorie*, 2009–2010, p.37–49.
18. Idem, *Contribuții prosopografice și epigrafice*, în **SMIM**, XXVIII, 2010, p.67–92.
19. Idem, *Adevărata identitate a unei broderii liturgice din tezaurul Mănăstirii Putna*, lucrare tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Iași, 2010, p. 124-132.

20. Maria Magdalena Székely, *Tetraevanghele*, vol. *Sfânta Mănăstire Putna*, ed. îngrijită de Ștefan Gorovei, Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”, Editura „Mitropolit Iacov Putneanul”, Mănăstirea Putna, 2010, p. 233-264.

21. Idem, *Obiecte din metal*, în idem, p. 341-361.

22. Idem, *Mormintele Putnei*, în idem, p. 411-415.

23. Idem, *Cui a aparținut mormântul din pronaosul Dragomirnei ?*, în „Studii și Materiale de Istorie Medie”, XXVII, 2009, p. 159–168.

24. Idem, *Ctitorii cei vechi ai Goliei*, în volumul *Mănăstirea Golia. 350 de ani de la sfințirea ctitoriei lui Vasile Lupu (studii și documente)*, lucrare tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Iași, 2010, p. 3–30.

Publicațiile Centrului de Istorie și Civilizație Europeană:

- **Colecția Români în istoria universală**, editor Gh. Buzatu (începută în 1986). În 2010 au apărut numerele: **140, 170, 197, 198, 210, 211, 215, 232, 238**.
- **Colecția „OPERA OMNIA”**, coordonator Gh. Buzatu, în 2010 au apărut **162 titluri**, reprezentând 270 volume.

5. Manifestări științifice organizate

Membrii Centrului au **organizat** următoarele manifestări științifice:

1. **Istoria cărții, cărțile istoriei**, Sesiunea anuală a Centrului de Istorie și Civilizație Europeană al Filialei Iași a Academiei Române, în cadrul „Zilelor Academice”, organizat de **Gh. Buzatu**, Iași, 17 septembrie 2010.

2. **Prăbușirea României Mari – 1940 – Sesiunea anuală a Muzeului Vrancei**, Focșani, 27-28 noiembrie. Organizatori: Muzeul Vrancei (organizator dr. **Horia Dumitrescu**), Centrul de Istorie și Civilizație Europeană (organizator **Gh. Buzatu**).

3. **Colocviile Putnei**, ediția a IX-a, Mănăstirea Putna, 10–14 iulie 2010, organizatori **Ștefan S. Gorovei** și **Maria Magdalena Székely**.

4. **Filiala Iași a Comisiei Naționale de Heraldică, Genealogie și Sigilografie a Academiei Române**, ședințe de comunicări lunare organizate de **Ștefan S. Gorovei**.

5. **Al XV-lea Congres Național de Genealogie și Heraldică**, Iași, 14-16 mai 2010, organizat de **Ștefan S. Gorovei** și **Maria Magdalena Székely**.

Participări la manifestări științifice internaționale:

1. Gh. Buzatu, *România și URSS (1933-1941)*. Dezbateri internaționale organizată de Laboratorul de Studii româno-ruse din cadrul Institutului Totalitarismului al Academiei Române, București, 22 ianuarie 2010.

2. Idem, *România și Marile Puteri, 1939-1989*, Sesiunea internațională a Universității „Dunărea de Jos” din Cahul-Galați, Cahul (Moldova), 11-12 iunie 2010.

3. Idem, *România și Marile Puteri, 1989*, Sesiunea anuală internațională *La frontierele civilizațiilor. Identitate și alteritate în conștiința locuitorilor Basarabiei (1812-prezent)*, organizată de Facultatea de Istorie a Universității „Dunărea de Jos” din Galați-Cahul, Galați, 21-23 octombrie 2010.

4. Corneliu Cicanu, *Tradiție și identitate națională în discursul cultural-politic al Dreptei românești interbelice*, Sesiunea anuală internațională *La frontierele civilizațiilor. Identitate și alteritate în conștiința locuitorilor Basarabiei (1812-prezent)*, organizată de Facultatea de Istorie a Universității „Dunărea de Jos”, Galați, 21-23 octombrie 2010.

a. Participări la manifestări științifice naționale:

1. Stela Cheptea, *Construcții din incinta Mănăstirii Golia din Iași*, Simpozionul Național *Monumentul. Tradiție și Viitor*, ediția a XII-a, Iași, 13-17 octombrie 2010.

2. Idem, *De ce Iașii capitala Moldovei? – A XXXIII-a ediție a Sesiunii Naționale de Comunicări Științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”*, organizată de Muzeul „Ștefan cel Mare” din Vaslui, 19-20 noiembrie 2010.

3. Idem, *Aspecte istoriografice – Prăbușirea României Mari*, Sesiunea anuală a Muzeului Vrancei, Focșani, 27-28 noiembrie 2010.

4. Bobi Apăvăloaei, *Fortificațiile de pe dealul Galata din Iași în evul mediu*. A XXXIII-a ediție a Sesiunii Naționale de Comunicări Științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”, organizată de Muzeul „Ștefan cel Mare” din Vaslui, 19-20 noiembrie 2010.

5. Ștefan S. Gorovei, *Urmașii lui Șendrea, portarul Sucevei († 1481)*, Comisiei Naționale de Heraldică, Genealogie și Sigilografie a Academiei Române, Filiala Iași, 12 ianuarie 2010.

6. Idem, *Cantemireștii. Opinii, controverse*, CNHGS, Iași, 9 martie 2010.

7. Idem, *Stat și Biserică în imaginarul Moldovei medievale*, Institutul de Studii Central-Europene, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Seminarul de Cercetare Interdisciplinară „Vizualul ca document istoric. Imagine, obiect și ritual în cercetarea contemporană”, Cluj-Napoca, 14 aprilie 2010.

8. Idem, *O dilemă genealogică*, Al XV-lea Congres Național de Genealogie și Heraldică, Iași, 14 mai 2010.

9. Idem, „*Cel Mare*”. *Mărturii și interpretări*, Colocviile Putnei, IX, Mănăstirea Putna, 16 iulie 2010.

10. Idem, *Contribuții prosopografice și epigrafice* (CNHGS, Iași, 12 octombrie 2010).

11. Idem, *Lumea animală în heraldica teritorială a Moldovei medievale. Reflecții neconvenționale*. Al doilea Colocviu „Lumea animalelor: realități, reprezentări, simboluri”, Iași, 9 noiembrie 2010.

12. Idem, *Controverse cantemiriene*, Simpozionul „Dimitrie Cantemir”, Huși, 6 decembrie 2010.

13. Maria Magdalena Székely, *Cod de culoare și marcă de valoare. Veșmintele în Țările Române (secolele XVI–XVII)*, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Seminarul de cercetare interdisciplinară „Vizualul ca document istoric. Imagine, obiect și ritual în cercetarea contemporană”, Cluj-Napoca, 14 aprilie, 2010.

14. Idem, *Datorie creștinească și conștiință genealogică în actul de ctitorire: schitul Drăgușanul*. Al XV-lea Congres de Genealogie și Heraldică, Iași, 13 mai, 2010.

15. Idem, *În jurul datării Liturghierului lui Ghervasie de la Putna (BAR Cluj, ms. sl. 2)*, „Colocviile Putnei”, IX, Mănăstirea Putna, 15 iulie 2010.

16. Idem, *Calul: de la mijloc de transport la simbol de putere*, Al doilea Colocviu „Lumea animalelor: realități, reprezentări, simboluri”, Iași, 9 noiembrie 2010.

17. Idem, *Moldova lui Dimitrie Cantemir*, Simpozionul „Dimitrie Cantemir”, Huși, 6. decembrie 2010.

18. Gh. Buzatu, *Prăbușirea României Mari (1940)*, Vălenii de Munte, Cursurile de vară ale Universității Populare „N. Iorga”, 17 august 2010.

19. Idem, *Istoria cărții, cărțile istoriei*, Iași, Sesiunea anuală a Centrului de Istorie și Civilizație Europeană al Filialei Iași a Academiei Române, în cadrul „Zilelor Academice” Iași, 17 septembrie 2010.

20. Idem, *România și Sud-Estul Europei (1940-1944)*, Constanța, Sesiunea anuală a Universității „Ovidius” și a Societății pentru cercetarea Zonei Mării Negre, 13 octombrie 2010.

21. Idem, *România și Dictatul de la Viena din 1940*, Craiova, Sesiunea anuală a Facultății de Istorie a Universității din Craiova, 29 octombrie 2010.

22. Idem, *Problema Basarabiei și politica României (1939-1989)*, Sesiunea anuală a Muzeului de Istorie al Jud. Vaslui, 19 noiembrie 2010.

23. Idem, *România după Ultimatum și Dictat (1940)*, Focșani, Sesiunea anuală a Muzeului Vrancei, 27 noiembrie 2010.

24. Idem, *Enciclopediile în istorie*, Tulcea, Muzeul de istorie din Tulcea, 3 decembrie 2010.

25. Idem, *N. Iorga – 70 de ani de la sfârșitul tragic al marelui istoric*, București, Fundația Europeană „N. Titulescu”, 8 decembrie 2010.

26. Idem, *Tragedia României Mari (1940)*, Botoșani, Muzeul Județean de Istorie și Casa Corpului Didactic, 18 decembrie 2010.

27. Corneliu Ciucanu, *Rezistența prin credință. Atitudini refractare la instaurarea comunismului în România*, manifestare organizată de Filiala locală a Uniunea Scriitorilor din România - Filiala Iași și Fundația „Rost”, Iași, 23 aprilie 2010.

28. Idem, *Anul 1940 și agonia României Mari. Responsabilii*, Simpozionul „România de la Trianon la Viena”, organizat de Primăria Bârlad și Societatea de Științe Istorice – Filiala Bârlad, 16 mai 2010.

29. Idem, *Nae Ionescu: politică și ziaristică*, Sesiune de comunicări „1945 – 2010; 65 de ani de la încheierea celui de-al doilea Război Mondial”, manifestare organizată de Asociația istoricilor militari, Maia-Catargi, 10-11 septembrie 2010.

30. Idem, *Asociația Studenților Creștini din România. Origini, manifestări, evoluție*, A XXXIII-a ediție a Sesiunii Naționale de Comunicări Științifice „Acta

Moldoviae Meridionalis”, organizată de Muzeul „Ștefan cel Mare” din Vaslui, 19-20 noiembrie 2010.

6. Deplasări peste hotare.

Nu a fost cazul.

7. Cercetări arheologice și Contracte extrabugetare:

- În anul 2010 s-au realizat **8 contracte extrabugetare și 2 acte adiționale** cu diverși beneficiari, în valoare de 18 350 RON.

- Centrul conduce cercetările arheologice din orașele medievale Iași, Hârlău, Cotnari, Scânteia, jud. Iași; Baia, jud. Suceava, ce se desfășoară pe baza contractelor de prestări servicii.

- Maria Magdalena Székely, director al proiectului de cercetare *Documentele Mănăstirii Putna (1466–1775)*, desfășurat pe bază de contract (nr. 438 / 04.12.2005) cu Mănăstirea Putna, în cadrul Centrului de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”.

B. – Date personale ale membrilor Centrului

Stela Cheptea

Lucrare din plan aflată în lucru:

1. În cadrul Programului: ***Evoluția/involuția orașului medieval în baza documentelor arheologice coroborate cu izvoarele scrise*** (coordonator **Stela Cheptea**) s-au derulat **două** proiecte:

A. Proiect în continuare: **Stela Cheptea**, *Curțile domnești și rolul lor în cadrul așezărilor urbane (sec. XIV-XVIII)* (2008-2012).

În anul 2010, concomitent cu îmbogățirea documentației pentru proiect, s-au făcut, în continuare, ample investigații arheologice la Curtea domnească din Iași, nu numai în gospodăria Curții, ci chiar în reședința domnilor Moldovei, palate existente sub actualul Palat al Culturii. S-a redactat Cap. III. *Rolul Curților domnești în economia urbană* (decembrie 2010). S-a tipărit studiul: *Cercetările arheologice de la Cotnari*, în vol. *Ca toți să fie una. Studii și articole în onoarea PS Petru Gherghel cu ocazia aniversării a 20 de ani de episcopat și 70 de ani de viață*, coordonator PS Aurel Percă, Iași, 2010, p. 214-230. S-au ținut câteva comunicări având ca temă Curțile domnești și impactul lor asupra așezărilor urbane.

B. Proiect nou: **Stela Cheptea, Bobi Apăvăloaei**, *Orașul de sub oraș. Contribuția cercetărilor arheologice la o istorie îmbogățită a Iașilor (secolele XIV-XIX)* (2010-2015).

În anul 2010, concomitent cu demararea documentării pentru noul proiect, s-au făcut, în continuare, investigații arheologice pe teritoriul orașului Iași. Proiectul se realizează pe baza cercetărilor arheologice preventive executate atât pe teritoriul orașului Iași, în zona rurală limitrofă, cât și în unele așezări urbane medievale din

Moldova, în temeiul contractelor încheiate cu diverși beneficiari. În acest an s-au făcut cercetări arheologice în peste 12 puncte din Iași și alte localități și s-au încheiat **8 contracte extrabugetare**, în valoare de 18 350 RON. S-a prelucrat materialul provenit din săpături. Au fost întocmite *rapoarte de cercetare preventivă* pentru săpăturile arheologice executate, care au fost înaintate Ministerului Culturii. S-a tipărit studiul *Biserica „Sfinții Arhangheli” din Scânteia, jud. Iași*, în vol. *Monumentul*, XI, partea a 2-a, *Lucrările Simpozionului Național – Tradiție și viitor Ediția a XI-a, Iași, 2009*, Iași, 2010, p. 575-584. Sunt sub tipar încă două studii privind ultimele descoperiri arheologice de pe teritoriul Iașilor coroborate cu noi date documentare.

2. Cărți, studii și articole:

1. Stela Cheptea, *Un oraș medieval – Hârlău*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 291 p. (Seria „Opera Omnia”).

2. Gh. Buzatu, Stela Cheptea, Marusia Cîrstea, Corneliu M. Lungu, eds., *Pace și război (1940-1944). Jurnalul Mareșalului Ion Antonescu. Comentarii, anexe, cronologie, II, Succese și eșecuri (I. I. 1942 – 30. VI. 1943)*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2010, 626 p.

3. Gh. Buzatu și Stela Cheptea, V.F. Dobrinescu, I. Saizu, eds., *Mareșalul Antonescu*, I, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, XLVI – 502 p. (Seria „Opera Omnia”).

4. Gh. Buzatu și Stela Cheptea, V.F. Dobrinescu, I. Saizu, eds., *Mareșalul Antonescu*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 523 p. (Seria „Opera Omnia”).

5. Gh. Buzatu și Stela Cheptea, I. Saizu, eds., *Eminescu: Sens, timp și devenire istorică*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, XI – 508 p. (Seria „Opera Omnia”).

6. Gh. Buzatu, Stela Cheptea, Marusia Cîrstea, *Românii în arhivele străine. Studii și documente*, I-II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 364 - 489 p. (Seria „Opera Omnia”).

- Stela Cheptea, *Cercetările arheologice de la Cotnari*, în vol. *Ca toți să fie una. Studii și articole în onoarea PS Petru Gherghel cu ocazia aniversării a 20 de ani de episcopat și 70 de ani de viață*, coordonator PS Aurel Percă, Iași, 2010, p. 214-230.

- Idem, *Biserica „Sfinții Arhangheli” din Scânteia, jud. Iași*, în vol. *Monumentul*, XI, partea a 2-a, *Lucrările Simpozionului Național – Tradiție și viitor Ediția a XI-a, Iași, 2009*, Iași, 2010, p. 575-584.

- Gh. Buzatu, Stela Cheptea, Marusia Cîrstea, *După raptul teritorial stalinist, dictatul fascist de la Viena. – De la impunere la anulare* – în vol. *Iluzii, teamă, trădare și terorism internațional – 1940. Omagiu Profesorului Ioan Scurtu*, coordonatori Gh. Buzatu și colaboratorii, vol. II, Iași, Editura Demiurg, 2010, p. 92-113.

3. Organizări și participări la reuniuni științifice

- Stela Cheptea, *Lucrările referitoare la istoria medie din colecția „Opera Omnia”*, Sesiunea anuală a Centrului de Istorie și Civilizație Europeană al Filialei Iași a Academiei Române, *Istoria cărții, cărțile istoriei* în cadrul „Zilelor Academice”, Iași, 17 septembrie 2010.

- Idem, *Construcții din incinta Mănăstirii Golia din Iași*, Simpozionul Național *Monumentul. Tradiție și Viitor*, ediția a XII-a, Iași, 13-17 octombrie 2010.

- Idem, *De ce Iașii capitala Moldovei?* – A XXXIII-a ediție a Sesiunii Naționale de Comunicări Științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”, organizată de Muzeul „Ștefan cel Mare” din Vaslui, 19-20 noiembrie 2010.

- Idem, *Aspecte istoriografice – Prăbușirea României Mari*, Sesiunea anuală a Muzeului Vrancei, Focșani, 27-28 noiembrie 2010.

Bobi Apăvăloaei

Proiect nou: **Stela Cheptea, Bobi Apăvăloaei, Orașul de sub oraș. Contribuția cercetărilor arheologice la o istorie îmbogățită a Iașilor (secolele XIV-XIX) (2010-2015).**

În anul 2010, concomitent cu demararea documentării pentru noul proiect, s-au făcut, în continuare, investigații arheologice pe teritoriul orașului Iași. Proiectul se realizează pe baza cercetărilor arheologice preventive executate atât pe teritoriul orașului Iași, în zona rurală limitrofă, cât și în unele așezări urbane medievale din Moldova, în temeiul contractelor încheiate cu diverși beneficiari. În acest an s-au făcut cercetări arheologice în peste 12 puncte din Iași și alte localități și s-au încheiat **8 contracte extrabugetare**, în valoare de 18 350 RON. S-a prelucrat materialul provenit din săpături. Au fost întocmite *rapoarte de cercetare preventivă* pentru săpăturile arheologice executate, care au fost înaintate Ministerului Culturii. S-a tipărit studiul *Biserica „Sfinții Arhangheli” din Scânteia, jud. Iași*, în vol. *Monumentul*, XI, partea a 2-a, *Lucrările Simpozionului Național – Tradiție și viitor Ediția a XI-a, Iași, 2009*, Iași, 2010, p. 575-584. Sunt sub tipar alte două studii privind ultimele descoperiri arheologice de pe teritoriul Iașilor coroborate cu noi date documentare.

3. Participări la reuniuni științifice

- Bobi Apăvăloaei, *Fortificațiile de pe dealul Galata din Iași în evul mediu*. A XXXIII-a ediție a Sesiunii Naționale de Comunicări Științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”, organizată de Muzeul „Ștefan cel Mare” din Vaslui, 19-20 noiembrie 2010.

5. Stadiul pregătirii la doctorat

În anul 2010 a fost admis la Școala Doctorală organizată de Facultatea de Istorie și Științe Politice din cadrul Universității „Ovidius” Constanța.

6. Cercetări arheologice și Contractele de prestări servicii

Șantierul arheologic și contractele de prestări servicii au fost realizate în colaborare cu drd. *Bobi Apăvăloaei*. A contribuit la redactarea rapoartelor de cercetare arheologică preventivă și la susținerea lor în cadrul Comisiei Monumentelor Zonale sau Naționale.

- 8 contracte de prestări servicii și 2 acte adiționale, precum rapoartele de cercetare arheologică preventivă au fost redactate și cu diverși beneficiari, în valoare de 18 350 RON.

Maria Magdalena Székely Gorovei

1. *Lucrare din plan:*

2. În cadrul Programului: ***Forme și manifestări ale Puterii*** (coordonator **Ștefan S. Gorovei**), în care s-a demarat un nou proiect:

Maria Magdalena Székely Gorovei, Ștefan S. Gorovei, *Documente românești din arhivele Sfântului Mormânt (secolele XV-XVIII)* (2010-2011). Proiectul se realizează pe baza documentelor inedite păstrate în arhivele din Ierusalim și Sinai.

În 2010 au fost *prelucrate circa 50 de documente*, conform planului aprobat. În studiile publicate se regăsesc date din documentele analizate în acest an: Maria Magdalena Székely, *Tetraevanghele*, în vol. *Sfânta Mănăstire Putna*, ed. îngrijită de Ștefan Gorovei, Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”, Editura „Mitropolit Iacov Putneanul”, Mănăstirea Putna, 2010, p. 233-264.

2. *Cărți, studii și articole:*

1. „Analele Putnei”, V, 2009, 1, volum îngrijită de Ștefan Gorovei și Maria Magdalena Székely, Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”, Mănăstirea Putna, 2010, 372 p.

- Maria Magdalena Székely, *Tetraevanghele*, vol. *Sfânta Mănăstire Putna*, ed. îngrijită de Ștefan Gorovei, Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”, Editura „Mitropolit Iacov Putneanul”, Mănăstirea Putna, 2010, p. 233-264.

- Idem, *Obiecte din metal*, în idem, p. 341-361.

- Idem, *Mormintele Putnei*, în idem, p. 411-415.

- Idem, *Cui a aparținut mormântul din pronaosul Dragomirnei ?*, în „Studii și Materiale de Istorie Medie”, XXVII, 2009, p. 159–168.

- Idem, *Ctitorii cei vechi ai Goliei*, în volumul *Mănăstirea Golia. 350 de ani de la sfințirea ctitoriei lui Vasile Lupu (studii și documente)*, lucrare tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Iași, 2010, p. 3–30.

3. *Organizări și participări la reuniuni științifice*

- ***Colocviile Putnei***, ediția a IX-a, Mănăstirea Putna, 10–14 iulie 2010, organizatori **Ștefan S. Gorovei** și **Maria Magdalena Székely**.

- **Al XV-lea Congres Național de Genealogie și Heraldică**, Iași, 14-16 mai 2010, organizat de **Ștefan S. Gorovei și Maria Magdalena Székely**.

- Maria Magdalena Székely, *Cod de culoare și marcă de valoare. Veșmintele în Țările Române (secolele XVI–XVII)*, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Seminarul de cercetare interdisciplinară „Vizualul ca document istoric. Imagine, obiect și ritual în cercetarea contemporană”, Cluj-Napoca, 14 aprilie, 2010.

- Idem, *Datorie creștinească și conștiință genealogică în actul de ctitorire: schitul Drăgușanul*. Al XV-lea Congres de Genealogie și Heraldică, Iași, 13 mai, 2010.

- Idem, *În jurul datării Liturghierului lui Ghervasie de la Putna (BAR Cluj, ms. sl. 2)*, „Colocviile Putnei”, IX, Mănăstirea Putna, 15 iulie 2010.

- Idem, *Calul: de la mijloc de transport la simbol de putere*, Al doilea Colocviu „Lumea animalelor: realități, reprezentări, simboluri”, Iași, 9 noiembrie 2010.

- Idem, *Moldova lui Dimitrie Cantemir*, Simpozionul „Dimitrie Cantemir”, Huși, 6. decembrie 2010.

6. Membru în organizații profesionale internaționale:

Membru al Academiei Internaționale de Genealogie.

Alte activități științifice

a) CONTRACTE NAȚIONALE DE CERCETARE FINANȚATE DIN FONDURI PUBLICE

- Director al proiectului de cercetare *Tezaur documentare și artistice românești în Bulgaria și Orientul Apropiat (Ierusalim și Sinai)*, finanțat de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului.

- Membru în echipa de cercetare pentru proiectul finanțat de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, *Relațiile Moldovei cu Sfântul Scaun și Marea Biserică (secolele XIV–XVII)* (director de proiect: Ștefan S. Gorovei, profesor la Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași).

- Membru în echipa de cercetare pentru proiectul finanțat de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, *Istorie românească în arhivele de la Muntele Athos* (director de proiect: Petronel Zahariuc, profesor la Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași).

b) CONTRACTE NAȚIONALE DE CERCETARE FINANȚATE DIN FONDURI PRIVATE

- Director al proiectului de cercetare *Documentele Mănăstirii Putna (1466–1775)*, desfășurat pe bază de contract (nr. 438 / 04.12.2005) cu Mănăstirea Putna, în cadrul Centrului de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”.

- Director al proiectului de cercetare *Mitropolitul Iacov Putneanul și Moldova vremii sale*, desfășurat pe bază de contract (nr. 124 / 18.06.2008) cu Mănăstirea Putna, în cadrul Centrului de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”.

Ștefan S. Gorovei

1. *Lucrare din plan finalizată:*

2. În cadrul Programului: *Forme și manifestări ale Puterii* (Ștefan S. Gorovei) în care s-a demarat un proiect nou:

Ștefan S. Gorovei, Maria Magdalena Székely Gorovei, *Documente românești din arhivele Sfântului Mormânt (secolele XV-XVIII)* (2010-2011). Proiectul se realizează pe baza documentelor inedite păstrate în arhivele din Ierusalim și Sinai.

În 2010 au fost prelucrate circa 50 de documente, conform planului aprobat. În studiile publicate se regăsesc date din documentele analizate în acest an: Ștefan Gorovei, *Domnia Sfântului Ștefan cel Mare*, în vol. *Sfânta Mănăstire Putna*, ed. îngrijită de Ștefan Gorovei, Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”, Editura „Mitropolit Iacov Putneanul”, Mănăstirea Putna, 2010, p. 23-40; idem, *Arhiva veche*, în idem, p. 377-383.

2. *Cărți, studii și articole:*

1. *Sfânta Mănăstire Putna*, ed. îngrijită de Ștefan Gorovei, Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”, Editura „Mitropolit Iacov Putneanul”, Mănăstirea Putna, 2010, 557 p.

2. „Analele Putnei”, V, 2009, 1, volum îngrijită de Ștefan Gorovei și Maria Magdalena Székely, Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”, Mănăstirea Putna, 2010, 372 p.

- Ștefan Gorovei, *Domnia Sfântului Ștefan cel Mare*, în vol. *Sfânta Mănăstire Putna*, ed. îngrijită de Ștefan Gorovei, Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”, Editura „Mitropolit Iacov Putneanul”, Mănăstirea Putna, 2010, p. 23-40.

- Idem, *Vârstele Putnei*, în idem, p. 41-73.

- Idem, *Arhiva veche*, în idem, p. 377-383.

- Idem, *Arhimandritul Vartolomei Mazereanu și activitatea sa. Noi contribuții*, în „Analele Putnei”, V, 2009, 1, p.353–367.

- Idem, *O doamnă a Moldovei care n-a existat: Nastasia, soția lui Bogdan al III-lea*, în „Analele” UAIC, Istorie, 2009–2010, p.37–49.

- Idem, *Contribuții prosopografice și epigrafice*, în **SMIM**, XXVIII, 2010, p.67–92.

- Idem, *Adevărata identitate a unei broderii liturgice din tezaurul Mănăstirii Putna*, în volumul *Mănăstirea Golia. 350 de ani de la sfințirea ctitoriei lui Vasile Lupu (studii și documente)*, lucrare tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei, Iași, 2010, p. 124-132.

3. *Organizări și participări la reuniuni științifice*

1. *Colocviile Putnei*, ediția a IX-a, Mănăstirea Putna, 10–14 iulie 2010, organizatori Ștefan S. Gorovei și Maria Magdalena Székely.

2. **Filiala Iași a Comisiei Naționale de Heraldică, Genealogie și Sigilografie a Academiei Române**, ședințe de comunicări lunare organizate de Ștefan S. Gorovei.

3. **Al XV-lea Congres Național de Genealogie și Heraldică**, Iași, 14-16 mai 2010, organizat de Ștefan S. Gorovei și Maria Magdalena Székely.

- Ștefan S. Gorovei, *Urmașii lui Șendrea, portarul Sucevei († 1481)*, Comisiei Naționale de Heraldică, Genealogie și Sigilografie a Academiei Române, Filiala Iași, 12 ianuarie 2010.

- Idem, *Cantemireștii. Opinii, controverse*, CNHGS, Iași, 9 martie 2010.

- Idem, *Stat și Biserică în imaginarul Moldovei medievale*, Institutul de Studii Central-Europene, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Seminarul de Cercetare Interdisciplinară „Vizualul ca document istoric. Imagine, obiect și ritual în cercetarea contemporană”, Cluj-Napoca, 14 aprilie 2010.

- Idem, *O dilemă genealogică*, Al XV-lea Congres Național de Genealogie și Heraldică, Iași, 14 mai 2010.

- Idem, „*Cel Mare*”. *Mărturii și interpretări*, Colocviile Putnei, IX, Mănăstirea Putna, 16 iulie 2010.

- Idem, *Contribuții prosopografice și epigrafice* (CNHGS, Iași, 12 octombrie 2010).

- Idem, *Lumea animală în heraldica teritorială a Moldovei medievale. Reflecții neconvenționale*. Al doilea Colocviu „Lumea animalelor: realități, reprezentări, simboluri”, Iași, 9 noiembrie 2010.

- Idem, *Controverse cantemiriene*, Simpozionul „Dimitrie Cantemir”, Huși, 6 decembrie 2010.

Alte activități științifice

a) CONTRACTE NAȚIONALE DE CERCETARE FINANȚATE DIN FONDURI PUBLICE

- Director al proiectului de cercetare *Relațiile Moldovei cu Sfântul Scaun și Marea Biserică (secolele XIV–XVII)*, finanțat de Ministerul Educației și Cercetării.

- Membru în echipa de cercetare pentru proiectul finanțat de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului, *Istorie românească în arhivele de la Muntele Athos* (director de proiect: Petronel Zahariuc, profesor la Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași).

- Membru în echipa de cercetare pentru proiectul finanțat de Ministerul Educației, Cercetării și Tineretului *Tezaure documentare și artistice românești în Bulgaria și Orientul Apropiat (Ierusalim și Sinai)* (director de proiect: Maria Magdalena Székely, conferențiar la Facultatea de Istorie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași).

b) CONTRACTE NAȚIONALE DE CERCETARE FINANȚATE DIN FONDURI PRIVATE

- Colaborator la proiectul de cercetare *Documentele Mănăstirii Putna (1466–1775)*, desfășurat pe bază de contract (nr. 438 / 04.12.2005) cu Mănăstirea Putna, în cadrul Centrului de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”.

- Colaborator la proiectul de cercetare *Mitropolitul Iacov Putneanul și Moldova vremii sale*, desfășurat pe bază de contract (nr.124/18.06.2008) cu Mănăstirea Putna, în cadrul Centrului de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”.

Gh. Buzatu

1. Lucrare din plan aflată în lucru:

3. În cadrul Programul: *Istoria românilor în context european, 1918-2000* (coordonator **Gh. Buzatu**) este în desfășurare **proiectul:**

A. Gh. Buzatu – *România în epoca loviturilor de stat (1944-1989)*, prevăzut a fi derulat între 2008 și 2011.

În 2010 s-a continuat documentarea și s-a definitivat capitolul: *România comunistă, între Moscova și Beijing*. Pentru acest proiect s-a tipărit volumul: Gh. Buzatu și colaboratori, coordonatori, *Iluzii, teamă, trădare și terorism internațional – 1940. Omagiu Profesorului Ioan Scurtu*, I-II, Iași, Editura Demiurg, 2010 și studiile: *USA și România în fața Yaltei (1945)*, în „Revista Româno-Americană”, seria a II-a, nos XIX-XX/ianuarie 2010, p. 26-38; „*Războiul Rece*” în contextul raporturilor româno-germane (1940-1944), în vol. *România în relațiile internaționale – Diplomatie, minorități, istorie. In Honorem Ion Calafeteanu*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scaun, 2010, p. 131-162. S-au ținut multe comunicări privind perioada istorică 1944-1989.

2. Cărți, studii și articole:

1. Gh. Buzatu și colaboratori, coordonatori, *Iluzii, teamă, trădare și terorism Internațional – 1940. Omagiu Profesorului Ioan Scurtu*, I-II, Iași, Editura Demiurg, 2010, 534 + 597 p.

2. Gh. Buzatu, Stela Cheptea, Marusia Cîrstea, Corneliu M. Lungu, eds., *Pace și război (1940-1944). Jurnalul Mareșalului Ion Antonescu. Comentarii, anexe, cronologie, II, Succese și eșecuri (I. I. 1942 – 30. VI. 1943)*, Casa Editorială Demiurg, Iași, 2010, 626 p.

GH. BUZATU – OPERA OMNIA

3/154. Gh. Buzatu, *România în războiul mondial din 1939-1945*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 476 p. (Seria „Opera Omnia”).

4/156. Gh. Buzatu și colaboratori, eds., *Mareșalul Antonescu*, I, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, XLVI – 502 p. (Seria „Opera Omnia”).

5/157. Gh. Buzatu și colaboratori, eds., *Mareșalul Antonescu*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 523 p. (Seria „Opera Omnia”).

6/158. Gh. Buzatu și colaboratori, eds., *Mareșalul Antonescu în fața istoriei*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 380 p. (Seria „Opera Omnia”).

- 7/159. Gh. Buzatu, *Românii în arhivele Kremlinului*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 393 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 8-9/160. Gh. Buzatu și colaboratori, eds., *Eminescu: Sens, timp și devenire istorică*, I/1-2, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, XIII – 1 067 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 10/161. Gh. Buzatu și colaboratori, eds., *Eminescu: Sens, timp și devenire istorică*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, XI – 508 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 11/155. Gh. Buzatu, *O istorie a prezentului*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 511 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 12/164. Kurt W. Treptow, Gh. Buzatu, „Procesul” lui C. Z. Codreanu, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, LXII – 252 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 13/165. Gh. Buzatu, *România și Marile Puteri (1939-1947)*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 637 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 14/166. Gh. Buzatu, V. F. Dobrinescu, Horia Dumitrescu, eds., *Diplomație și diplomați români*, I, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 451 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 15/167. Gh. Buzatu, V. F. Dobrinescu, Horia Dumitrescu, eds., *Diplomație și diplomați români*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 562 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 16/168. Gh. Buzatu, Dana Beldiman, *23 august 1944: România și proba bumerangului*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 382 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 17/169. Gh. Buzatu, Mircea Chirițoiu, eds., *Stalin cenzurat/necenzurat*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, XXXI – 333 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 18/171. Idem, ed., *Titulescu și strategia păcii*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 502 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 19/172. Gh. Buzatu, Gh. I. Florescu, *Al doilea război mondial și România: O bibliografie*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, XL + 214 p. + anexa (Seria „Opera Omnia”).
- 20/173. Gh. Buzatu, Corneliu Ciucanu, Cristian Sandache, *Radiografia dreptei românești (1927-1941)*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 423 p. + anexa (Seria „Opera Omnia”).
- 21/174. Gh. Buzatu, ed., *Trecutul la judecata istoriei: Mareșalul Antonescu – Pro și contra*, ediția a III-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 638 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 22/175. Ioan Scurtu, Gh. Buzatu, *Istoria Românilor în secolul XX (1918-1948)*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 685 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 23/176. Gh. Buzatu, Mircea Chirițoiu, eds., *Agresiunea comunismului în România. Documente din arhivele secrete: 1944-1989*, I, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 250 p. (Seria „Opera Omnia”).

- 24/177. Gh. Buzatu, Mircea Chirițoiu, eds., *Agresiunea comunismului în România. Documente din arhivele secrete: 1944-1989*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 193 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 25/178. Gh. Buzatu, ed., *România cu și fără Antonescu*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 390 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 26/179. Gh. Buzatu, *România și trusturile petroliere internaționale până la 1929*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, XX – 271 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 27/180. Gh. Buzatu, A. Karețchi, D. Vitcu, eds., *Aspecte ale luptei pentru unitate națională. Iași: 1600 – 1859 – 1918*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 410 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 28/181. Gh. Buzatu și colaboratori, *Procesul și execuția Mareșalului Ion Antonescu*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 321 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 29/162. Gh. Buzatu, Marusia Cîrstea, *Europa în balanța forțelor*, I, 1919-1939, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 600 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 30/163. Gh. Buzatu, V. F. Dobrinescu, Horia Dumitrescu, eds., *România și al doilea război mondial*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 526 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 31/182. Gh. Buzatu, *Hitler, Stalin, Antonescu*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 579 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 32/183. Gh. Buzatu, George Rotaru, *Stalin, Hitler, Antonescu*, ediția a II-a, anastatică, Tipo Moldova, 2010, 568 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 33/185. Gh. Buzatu, *Antonescu, Hitler, Stalin*, III, *Un Raport nefinal*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 562 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 34/185. Gh. Buzatu, Corneliu Bichineț, coordonatori, *Arhive secrete, secretele arhivelor*, I, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 386 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 35/186. Gh. Buzatu, Corneliu Bichineț, coordonatori, *Arhive secrete, secretele arhivelor*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 540 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 36/187. Gh. Buzatu, *Dosare ale războiului mondial (1939-1945)*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 263 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 37/191. Gh. Buzatu, coordonator, *Actul de la 23 august 1944 în context internațional. Studii și documente*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 616 p. (Seria „Opera Omnia”).
- 38/196. Gh. Buzatu, Horia Dumitrescu, coordonatori, *Marea Unire a tuturor Românilor din 1918*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 615 p.
- 39/201. Gh. Buzatu și colaboratori, *România în ecuația războiului și păcii (1939-1947)*, I, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 513 p. (Seria „Opera Omnia”).

40/202. Gh. Buzatu și colaboratori, *România în ecuația războiului și păcii (1939-1947)*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 268 p. (Seria „Opera Omnia”).

41/203. Gh. Buzatu, Stela Cheptea, Marusia Cîrstea, *Românii în arhivele străine. Studii și documente*, I, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 364 p. (Seria „Opera Omnia”).

42/204. Gh. Buzatu, Stela Cheptea, Marusia Cîrstea, *Românii în arhivele străine. Studii și documente*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 489 p. (Seria „Opera Omnia”).

43/189. Mareșal Ion Antonescu, *Un ABC al anticomunismului românesc*, I, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 268 p.

44/190. Mareșal Ion Antonescu, *Un ABC al anticomunismului românesc*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 226 p.

45/192. Gh. Buzatu, *Istorie interzisă*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 184 p. (Seria „Opera omnia”).

46/195. Gh. Buzatu, *Războiul mondial al spionilor (1939-1989)*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 325 p. + anexă (Seria „Opera Omnia”).

47/209. Gh. Buzatu, Stela Acatrinei, Gheorghe Acatrinei, editori, *Românii din arhive. Studii și documente*, ediția a II-a, anastatică, Tipo Moldova, 2010, 525 p. (Seria „Opera Omnia”).

48/199. Gh. Buzatu, editor, *Românii în arhivele Americii*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, XVIII + 182 p. (Seria „Opera Omnia”).

49/197. Gh. Buzatu, Marusia Cîrstea, *Europa în balanța forțelor*, II, 1939-1945, Iași, Tipo Moldova, 2010 (Seria „Opera Omnia”).

50/198. Gh. Buzatu, Marusia Cîrstea, *Europa în balanța forțelor*, III, *România și proba labirintului (1939-1989)*, Iași, Tipo Moldova, 2010, 646 p. (Seria „Opera Omnia”).

51/237 N. Grigoraș, Gh. Buzatu, coordonatori, *Nicolae Iorga – Omul și opera*, I, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 221 p. (Seria „Opera Omnia”).

52/237 Gh. Buzatu, C. Gh. Marinescu, coordonatori, *Nicolae Iorga – Omul și opera*, II, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 293 p. (Seria „Opera Omnia”).

53/237 Gh. Buzatu, P. Mălcome, coordonatori, *Nicolae Iorga – Omul și opera*, III, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 442 p. (Seria „Opera Omnia”).

- Gh. Buzatu, Stela Cheptea, Marusea Cîrstea, *După raptul teritorial stalinist, dictatul fascist de la Viena. – De la impunere la anulare – în vol. Iluzii, teamă, trădare și terorism internațional – 1940. Omagiu Profesorului Ioan Scurtu*, coordonatori Gh. Buzatu și colaboratorii, vol. II, Iași, Editura Demiurg, 2010, p. 92-113.

- Gh. Buzatu, *USA și România în fața Yaltei (1945)*, în „Revista Româno-Americană”, seria a II-a, nos XIX-XX/ianuarie 2010, p. 26-38.

- Idem, *Stalingrad (1942-1943): Erori și surprize*, în „Studii și articole”,

LXXVI, 2010, p. 160-199.

- Idem, 1940 – *Prăbușirea României Mari. Mărturii privind condițiile și consecințele dezastrului*, Bacău, „Zargidava”, IX/2010, p. 111/130.

- Idem, *Tragedia României Mari (1939-1940). Aspecte și manifestări*, în „Orizont XXI”, Pitești, nr. 4/2009 [apărut 2010], p. 27-34.

- Idem, *Istoria și informațiile la începutul veacului XXI*, în „Vitrării”, nr. 2/2010, p. 107-116.

- Idem, „Războiul Rece” în contextul raporturilor româno-germane (1940-1944), în vol. *România în relațiile internaționale – Diplomatie, minorități, istorie. In Honorem Ion Calafeteanu*, Târgoviște, Editura Cetatea de Scauna, 2010, p. 131-162.

- Idem, *Transilvania noastră e vrăjită*, în vol. *Stat și Societate în Europa*, II, Craiova, Editura AIUS, 2010, 307-324.

---

* În fiecare caz, primele cifre reprezintă numerele din colecția „Opera Omnia”, cele secundare – numerele din colecția *României în istoria universală*.

- **Gh. Buzatu**, coordonatorul Colecției *României în istoria universală*, începută în 1986. În 2010 au apărut numerele: **140, 170, 197, 198, 210, 211, 215, 232, 238**.

- **Gh. Buzatu**, coordonatorul Colecției „Opera Omnia”. În 2010 au apărut

3. *Organizări și participări la reuniuni științifice internaționale și naționale* *a. Manifestări științifice organizate*

1. *Istoria cărții, cărțile istoriei*, Sesiunea anuală a Centrului de Istorie și Civilizație Europeană al Filialei Iași a Academiei Române, în cadrul „Zilelor Academice”, organizat de **Gh. Buzatu**, Iași, 17 septembrie 2010.

2. *Prăbușirea României Mari – 1940 – Sesiunea anuală a Muzeului Vrancei*, Focșani, 27-28 noiembrie. Organizatori: Muzeul Vrancei (organizator dr. **Horia Dumitrescu**), Centrul de Istorie și Civilizație Europeană (organizator **Gh. Buzatu**).

b. Participări la manifestări științifice internaționale:

1. Gh. Buzatu, *România și URSS (1933-1941)*. Dezbateri internațională organizată de Laboratorul de Studii româno-ruse din cadrul Institutului Totalitarismului al Academiei Române, București, 22 ianuarie 2010.

2. Idem, *România și Marile Puteri, 1939-1989*, Sesiunea internațională a Universității „Dunărea de Jos” din Cahul-Galați, Cahul (Moldova), 11-12 iunie 2010.

3. Idem, *România și Marile Puteri, 1989*, Sesiunea anuală internațională *La frontierele civilizațiilor. Identitate și alteritate în conștiința locuitorilor Basarabiei (1812-prezent)*, organizată de Facultatea de Istorie a Universității „Dunărea de Jos” din Galați-Cahul, Galați, 21-23 octombrie 2010.

c. Participări la manifestări științifice naționale:

- 17 august 2010 – *Prăbușirea României Mari (1940)*, Vălenii de Munte, Cursurile de vară ale Universității Populare „N. Iorga”.

- 17 septembrie 2010 – *Istoria cărții, cărțile istoriei*, Iași, Sesiunea anuală a Centrului de Istorie și Civilizație Europeană al Filialei Iași a Academiei Române, în cadrul „Zilelor Academice” Iași.

- 13 octombrie 2010 – *România și Sud-Estul Europei (1940-1944)*, Constanța, Sesiunea anuală a Universității „Ovidius” și a Societății pentru cercetarea Zonei Mării Negre.

- 29 octombrie 2010 - *România și Dictatul de la Viena din 1940*, Craiova, Sesiunea anuală a Facultății de Istorie a Universității din Craiova.

- 19 noiembrie 2010 – *Problema Basarabiei și politica României (1939-1989)*, Sesiunea anuală a Muzeului de Istorie al Jud. Vaslui.

- 27 noiembrie 2010 – *România după Ultimatum și Dictat (1940)*, Focșani, Sesiunea anuală a Muzeului Vrancei.

- 3 decembrie 2010 – *Enciclopediile în istorie*, Tulcea, Muzeul de istorie din Tulcea.

- 8 decembrie 2010 – *N. Iorga – 70 de ani de la sfârșitul tragic al marelui istoric*, București, Fundația Europeană „N. Titulescu”.

- 18 decembrie 2010 – *Tragedia României Mari (1940)*, Botoșani, Muzeul Județean de Istorie și Casa Corpului Didactic.

Corneliu Ciucanu

3. În cadrul Programul: *Istoria românilor în context european, 1918-2000* (coordonator **Gh. Buzatu**) este în desfășurare **proiectul:**

B. Corneliu Ciucanu - Proiect nou: *România interbelică (1919-1939), în memorialistica politică (2010-2011)*.

În 2010 s-a realizat documentarea privind unele personaje influente în lumea presei interbelice românești, formatori de curente și idei în viața politică dintre cele două războaie mondiale. S-au redactat primele două capitole: **I. România interbelică (1919-1939), în memorialistica politică: Istoriografia problemei și II. Politică și memorialistică: tendințe, repere, clasificări**. Secvențe din acest proiect s-au concretizat în studiile tipărite: A. C. *Cuza și mișcările studențești din anii 1922-1923. Constituirea și activitatea Ligii Apărării Național-Creștine*, în „Zargidava”, IX, Bacău, 2010, p. 81-101; *Nae Ionescu și „Noua Generație”: intelectualul și tentația politicului*, în vol. *Iluzii, teamă, trădare și terorism*

Internațional – 1940. Omagiu Profesorului Ioan Scurtu, coordonatori Gh. Buzatu și colaboratorii, vol. I, Iași, Editura Demiurg, 2010, p. 321-341. S-au ținut comunicări având ca subiect memorialistica politică.

2. Cărți, studii și articole:

1. 20/173. Gh. Buzatu, Corneliu Ciucanu, Cristian Sandache, *Radiografia dreptei românești (1927-1941)*, ediția a II-a, anastatică, Iași, Tipo Moldova, 2010, 423 p. + anexa (Seria „Opera Omnia”).

- Corneliu Ciucanu, *A. C. Cuza și mișcările studențești din anii 1922-1923. Constituirea și activitatea Ligii Apărării Național-Crștine în „Zargidava”*. Revistă de istorie, IX, Bacău, 2010, p. 81-101.

- Idem, *Nae Ionescu și „Noua Generație”*: intelectualul și tentația politicului, în vol. *Iluzii, teamă, trădare și terorism internațional – 1940. Omagiu Profesorului Ioan Scurtu*, coordonatori Gh. Buzatu și colaboratorii, vol. I, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2010, p. 321-341.

Recenzii.

- Sorin Lavric, *Noica și Mișcarea legionară*, București, Humanitas, 2007, 314p., în *Academy of Romanian Scientists, „Annals”, Series on History and Archeology*, vol.1, number 2/2009, București, Editura Academiei Oamenilor de Știință din România, 2009, pp. 203-208.

- Stela Cheptea, Gh. Buzatu, coordonatori, *Convergențe istorice și geopolitice. Omagiu Profesorului Horia Dumitrescu*, Iași, Casa Editorială Demiurg, 2009, 598p., în „Zargidava”. Revistă de istorie, IX, Bacău, 2010, pp. 195-198.

- Ilie Bădescu, *Ideii politice românești. Doctrină și teorii*, București Editura Mica Valahie, 2004, 370p., în „Zargidava”. Revistă de istorie, IX, Bacău, 2010, pp.188-194.

3. Participări la reuniuni științifice internaționale și naționale

- Corneliu Cicanu, *Tradiție și identitate națională în discursul cultural-politic al Dreptei românești interbelice*, Sesiunea anuală internațională *La frontierele civilizațiilor. Identitate și alteritate în conștiința locuitorilor Basarabiei (1812-prezent)*, organizată de Facultatea de Istorie a Universității „Dunărea de Jos”, Galați, 21-23 octombrie 2010.

- Idem, *Rezistența prin credință. Atitudini refractare la instaurarea comunismului în România*, manifestare organizată de Filiala locală a Uniunea Scriitorilor din România - Filiala Iași și Fundația „Rost”, Iași, 23 aprilie 2010.

- Idem, *Anul 1940 și agonia României Mari. Responsabilii*, Simpozionul „România de la Trianon la Viena”, organizat de Primăria Bârlad și Societatea de Științe Istorice – Filiala Bârlad, 16 mai 2010.

- Idem, *Nae Ionescu: politică și ziaristică*, Sesiune de comunicări „1945 – 2010; 65 de ani de la încheierea celui de-al doilea Război Mondial”, manifestare organizată de Asociația istoricilor militari, Maia-Catargi, 10-11 septembrie 2010.

- Idem, *Asociația Studenților Creștini din România. Origini, manifestări, evoluție*, A XXXIII-a ediție a Sesiunii Naționale de Comunicări Științifice „Acta Moldaviae Meridionalis”, organizată de Muzeul „Ștefan cel Mare” din Vaslui, 19-20 noiembrie 2010.

II. SCURTĂ INFORMARE

privind principalele realizări ale Centrului în 2010

Centrul de Istorie și Civilizație Europeană dispune în prezent în cercetare de **7** posturi, toate cu studii superioare, participante exclusiv la activitatea de cercetare, dintre care 5 cercetători atestați și 2 asistenți cercetare. Din total, 4 cercetători au norma întreagă în Academie, iar 3 cercetători lucrează cu jumătate de normă.

Centrul este structurat în *două sectoare*:

- *Sectorul de istorie și arheologie medievală* (5 cercetători), care cuprinde două *colective*:

a. *Colectivul de istorie medievală* (2 cercetători);

b. *Colectivul de arheologie medievală* (3 cercetători).

- *Sectorul de istorie contemporană* (2 cercetători).

Principalele realizări:

1. În anul 2010 nu s-a finalizat nici un proiect.

În cadrul celor **trei programe** aprobate s-au derulat, în continuare, **două proiecte**, la care s-au adăugat **patru proiecte noi**.

2. S-au tipărit **4 cărți**.

3. S-au tipărit **86 titluri**, reprezentând 94 volume, ediția a II-a, anastatică, în Colecția „Opera Omnia”, coordonator Gh. Buzatu.

4. S-au publicat **24** studii și articole.
4. Cercetătorii Centrului au organizat **5** manifestări științifice.
5. Participări la manifestări științifice naționale: **30**.
6. Participări la manifestări științifice internaționale sau cu prezență internațională: **4**.
7. **8 contracte de prestări servicii** pentru cercetări arheologice, în valoare totală de 18 350 lei.

8. Lucrările cele mai reprezentative:

- D. Gusti, ed., *Enciclopedia României*, I-IV, ediție anastatică, Iași, Tipografia Moldova, 2010 (Seria „Opera Omnia”, coordonator Gh. Buzatu), (ediția originală: I, 1938; II-III, 1939; IV, 1943).
- *Sfânta Mănăstire Putna*, ed. îngrijită de Ștefan Gorovei, Centrul de Cercetare și Documentare „Ștefan cel Mare”, Editura „Mitropolit Iacov Putneanul”, Mănăstirea Putna, 2010, 557 p.

IV. PROGRAMELE ȘI PROIECTELE DE CERCETARE PE 2011

1. În cadrul Programului *Evoluția/involuția orașului medieval în baza documentelor arheologice coroborate cu izvoarele scrise* (Stela Cheptea):

A. Proiect în desfășurare: *Curțile domnești și rolul lor în cadrul așezărilor urbane (sec. XIV-XVIII)* (2008-2012). Se va finaliza cu un volum de studii privind evoluția/involuția așezărilor urbane în strânsă legătură cu apariția, înflorirea și decăderea Curților domnești. Cauzele acestui proces vor fi investigate pe baza documentelor scrise, susținute ori infirmate de rezultatul recentelor cercetări arheologice. Vor fi folosite cele mai noi metode de investigare impuse de stadiul actual al studiilor interdisciplinare (**Stela Cheptea**).

În anul 2011, concomitent cu continuarea documentării la proiect și a investigațiilor arheologice în unele orașe medievale și Curți domnești, cu privire specială pentru Iași, se va redacta Cap. I. *Rolul mediului geografic în determinarea specificului așezărilor urbane dar și a Curților domnești* (decembrie 2011).

B. Proiectul în desfășurare: *Orașul de sub oraș. Contribuția cercetărilor arheologice la o istorie îmbogățită a Iașilor (secolele XIV-XIX)* (2010-2015). Proiectul va fi realizat pe baza cercetărilor arheologice preventive executate atât pe teritoriul orașului Iași, cât și în unele așezări urbane medievale din Moldova, în temeiul contractelor încheiate cu diverși beneficiari. Vor fi întocmite rapoarte de cercetare preventivă. Finalizarea temei se va face printr-o culegere de studii care va trata descoperirile arheologice din ultimii ani coroborate cu datele documentare. Prezentarea acestor investigații va fi însoțită de un plan al orașului pe suport

electronic pe care vor fi cartate, în continuare, toate punctele cercetate arheologic. Orașul asigură producția meșteșugărească pentru locuitorii lui, dar și pentru zona rurală. Devenind capitală, Iașii au cunoscut o dezvoltare deosebită, atrăgând un număr mare de meșteșugari. Pe baza materialelor arheologice descoperite se vor elabora studii cu privire specială la meșteșugurile urbane (**Stela Cheptea, Bobi Apăvăloaei și Andrei Mocanu**).

În 2011 sunt prevăzute: continuarea documentării, noi cercetări arheologice, având ca bază materială contractele de cercetare extrabugetare, prelucrarea materialelor descoperite, redactarea rapoartelor arheologice pentru toate punctele cercetate. Publicarea a două studii privind ultimele descoperiri arheologice de pe teritoriul Iașilor (decembrie 2011).

2. În cadrul Programului: ***Forme și manifestări ale Puterii*** (coordonat de Ștefan S. Gorovei) se va desfășura proiectul:

Documente românești din arhivele Sfântului Mormânt (secolele XV-XVIII). (**Ștefan S. Gorovei, Maria Magdalena Szekely Gorovei**). Proiectul se va desfășura între anii 2010 și 2011. Proiectul va fi realizat pe baza documentelor inedite păstrate în arhivele din Ierusalim și Sinai. Documentele românești descoperite reprezintă un adevărat tezaur informativ, dar și artistic. De la întemeierea statului medieval Moldova și până în secolul al XVIII-lea, puterea domnească s-a manifestat într-o diversitate de forme. O fațetă a acestei manifestări s-a concretizat prin înzestrarea unor mănăstiri de la Muntele Athos și de la Sfântul Mormânt cu bunuri mobile sau cu moșii și sate ale căror venituri plecau spre lăcașurile de închinăciune din locurile sfinte. Documentele și obiectele de artă păstrate în acele vestite mănăstiri constituie izvoare ale istoriei medievale ale Țărilor Române. Proiectul se va finaliza cu tipărirea unui volum de documente.

În 2011 se va face documentarea și se vor prelucra circa 50 de documente. Se vor publica două studii în care se vor regăsi informații din documentele studiate (termen de predare – decembrie 2011).

3. În cadrul Programului: ***Istoria românilor în context european, 1918-2000*** (Gh. Buzatu), vor fi în desfășurare două proiecte:

A. Proiect în desfășurare: *România în epoca loviturilor de stat (1944-1989)* (**Gh. Buzatu**). prevăzut a fi derulat între 2008 și 2011. Va tipări un amplu studiu comparativ întemeiat pe o bogată bibliografie la zi și pe numeroase documente inedite descoperite în arhivele interne și externe. Se vor re-examina lovitura de stat de la 23 august 1944; stalinizarea forțată a României după 1944/1945, eșecul inevitabil al regimului comunist, lovitura de stat de la 22 decembrie 1989 care a dus la prăbușirea comunismului în România și instalarea tranziției, fără limite și fără orizont.

În anul 2011 se va încheia proiectul. Se va tipări volumul: *Europa în balanța forțelor, III, România în epoca loviturilor de stat (1944-1989)* (termen de predare – decembrie 2011).

B. Proiect nou: *România interbelică (1919-1939), în memorialistica politică* (2010-2011). În dezvoltarea temei vom recurge la analiza și interpretarea unei zone problematice situată la confluența dintre politică, memorialistică și ziaristică, identificând drept repere pe N. Iorga, Constantin Argetoianu, Stelian Popescu, Pamfil Șeicaru, Nichifor Crainic și Nae Ionescu, personaje deosebit de influente în lumea presei interbelice, adevărați formatori de curente și idei în viața politică dintre cele două războaie mondiale. Vom descrie rolul interpretat de aceste personalități în ipostaza de „eminențe cenușii” situate în imediata apropiere a unor „centre de putere”, reprezentate în epocă de regele Carol al II-lea, camarila de la Palat și de partidele politice, modul direct și/sau persuasiv prin care au influențat actul decizional-politic. De asemenea, nu vom neglija nici implicarea efectivă în viața politică a personajelor sus-menționate, atât ca parlamentari, cât și ca miniștri în guvernele României Mari. (**Corneliu Ciucanu**).

În 2011 se va încheia proiectul. Se vor redacta ultimele capitole: *Introducere*; Cap. III. *Politica și presa română – figuri reprezentative: Nicolae Iorga, Constantin Argetoianu, Stelian Popescu, Nae Ionescu, Pamfil Șeicaru, Nichifor Crainic*; Cap. IV. *Concluzii*. (termen de predare – decembrie 2011).

Programul manifestărilor științifice în anul 2011

- ***Țările Române între evul mediu și perioada modernă*** (dezbateri, mai) (organizatori: Ștefan S. Gorovei, Stela Cheptea, Bobi Apăvăloaei)
- ***70 de ani de la declanșarea Războiului din Est (1941-1945)*** (dezbateri, iulie) (organizator: Gh. Buzatu)
- ***Basarabia în cadrul politicii României Mari (1918-1940)*** (dezbateri, septembrie) (organizator: Corneliu Ciucanu)
- ***România în Războiul din Est (1941-1945)*** (simpozion național, septembrie) (organizator: Gh. Buzatu)
- ***România și marile conflicte ale veacului al XX-lea*** (simpozion național, noiembrie) (organizatori: C.I.C.E. Iași și Muzeul Vrancei, Focșani, Gh. Buzatu)